

Mesaj de **Ziua Mondială a Teatrului 2024**, redactat de **Jon FOSSE**, premiat **Nobel**.

Arta Este Pace

Fiecare persoană este unică și totuși se aseamănă cu cei din jur. Aspectul nostru vizibil, exterior este diferit de al tuturor celorlalți, dar există, de asemenea, ceva în interiorul fiecăruia dintre noi care aparține numai acelei persoane – sinele interior. Am putea numi acest lucru spiritul sau sufletul lor. Putem decide totuși să nu punem o etichetă anume, să îl lăsăm așa.

Dar, în timp ce suntem cu toții diferiți unul de celălalt, suntem și asemănători. Oamenii din toate colțurile lumii sunt în esență similari, indiferent de limba pe care o vorbesc, de culoarea pielii sau culoarea părului.

Acest lucru poate fi un paradox: suntem complet asemănători și total diferiți în același timp. Poate că o persoană este intrinsec paradoxală, în legătura noastră dintre trup și suflet, cuprindem atât existența pământească, cât și ceva care transcende aceste limite materiale, telurice.

Arta, cea calitativă, reușește în felul ei minunat să îmbine unicul cu universalul. Ne permite să înțelegem ce este diferit - ce este străin, am putea spune - ca fiind universal. Procedând astfel, arta depășește granițele dintre limbi, regiuni geografice sau țări. Ea reunește nu doar calitățile individuale ale fiecăruia, ci și caracteristicile individuale ale fiecărui grup de oameni, de exemplu ale fiecărei națiuni.

Arta face acest lucru nu nivelând diferențele și făcând totul la fel, ci, dimpotrivă, arătându-ne ce este diferit de noi, ce este străin sau necunoscut. Toată arta bună conține exact asta: ceva străin, ceva ce nu putem înțelege complet dar ne aduce aminte de ceva familiar. Conține un mister, am putea spune. Ceva care ne fascinează și, astfel, ne împinge dincolo de limitele noastre și creează transcendența pe care toată arta trebuie să o conțină în sine și la care trebuie să ne conducă.

Nu cunosc o modalitate mai bună de a aduce contrariile împreună. Aceasta este exact opusul conflictelor violente pe care le vedem prea des în lume, care se complac tentației distructive de a anihila orice lucru străin, unic și diferit, adesea folosind cele mai inumane invenții pe care tehnologia ni le-a pus la dispoziție. Există terorism în lume. Există război. Căci oamenii au și o latură animalică, mânată de instinctul de a-l vedea pe celălalt, pe cel străin, mai degrabă ca pe o amenințare la adresa propriei existențe, decât ca pe un mister fascinant.

Acesta este modul prin care unicitatea – diferențele pe care le putem vedea cu toții – dispar, lăsând în urmă o identitate colectivă în care orice lucru diferit este o amenințare care trebuie eradicată.

Ceea ce este văzut ca o diferență, de exemplu în religie sau ideologie politică, devine ceva care trebuie învins și distrus.

Războiul este bătălia împotriva a ceea ce se află adânc în noi toți: unicitatea. Și este, de asemenea, o luptă împotriva artei, împotriva a ceea ce se află adânc în interiorul întregii arte.

Am vorbit aici despre artă în general, nu despre teatru sau dramaturgie în special, dar asta pentru că, așa cum am spus, toată arta bună, în adâncul sufletului, se învârte în jurul aceluiași lucru: a lua ceea ce este cu totul unic, absolut specific, și a-l face universal. Unind particularul cu universalul într-un mod artistic: nu eliminându-i specificitatea, ci accentuându-o, lăsând să

strălucească clar ceea ce este străin și necunoscut. Războiul și arta sunt opuse, la fel cum războiul și pacea stau în antiteză, este atât de simplu.¹

Arta este pace.

Text tradus de către doamna profesor Cîrstea Andreea , împreună cu elevele Bolohan Sara-Victoria și Bolohan Mara-Sofia, la inițiativa domnului profesor Cioară Petrică-Ionel, de la Școala Gimnazială "George Enescu" din Năvodari.

Școala Gimnazială „George Enescu” Năvodari
Strada Culturii, nr. 25, Năvodari, Județul Constanța
Telefon: 0735 565 009, 0771 521 277
E-mail: navodari1@isjcta.ro, scoala.enescu@sc1nav.ro
Site: www.scgeorgeenescu.ro

¹ Sursa: <https://www.world-theatre-day.org/messageauthor.html>